PÒRTIC

Maria-Rosa Wennberg

IMPORTÀNCIA DE LES TASQUES HUMILS

Avui ja ningú, que tingui un mínim de coneixements d'Història, no creu que aquesta sigui la relació de les gestes bèl.liques d'una colla de reis i governants, que han estat al davant d'un país. Sí, però, que donen una extremada importància als fets polítics i econòmics, i en menystenen els culturals; i entenem per culturals no solament els que provenen dels grans savis, pensadors, filòsofs, científics i artistes de tota mena, sinó també els folklòrics i els que defineixen el tarannà del poble.

Preguntava un poeta famós — crec que Bertolt Brecht — quan algú afirmava que tal o tal general havia perdut o guanyat una guerra, preguntava dic: "Ell tot sol?." Perquè és evident que un cabdill sense soldats, sense proveïdors, sense obrers a les fàbriques d'armaments, i a les altres fàbriques, sense dones i infants a la reraguarda per encoratjar i esperar, no guanyaria una guerra. I és evident també, que qui la pateix, tant si es perd com si es guanya, és tota aquesta massa anònima.

Igualment no podem parlar de cap figura que hagi destacat pel seu art o per la seva ciència, sense tenir en compte el medi que l'ha envoltat, el seguit d'influències que ha rebut i que han condicionat l'esclat de la seva glòria.

Això per una banda.

Mirem també la importància que han tingut les tasques humils en la conservació del patrimoni cultural.

Els coneixements que tenim de la més remota antigor, ens pervenen de la terrisa usada com a element funcional. També ens pervenen d'utensilis funeraris: dibuixos, figuretes, papirus.

A la tasca pacient i callada dels frares recopiladors de textos antics, devem avui el poder fruir dels clàssics grecs i llatins.

La continuïtat del fet teatral s'ha salvat més d'un cop per la tenacitat de grups populars de baixa qualitat — festes religioses, teatre d'aficionats— que han sabut mantenir el caliu que, amb el temps, havia de tornar a abrandar-se.

Dic tot això perquè estic convençuda de la importància d'aquest batec popular; i no solament des d'un punt de vista literari i folklòric, com podria semblar pels exemples que he aportat, sinó que també des d'un angle científic.

Jo que he viscut en diversos punts de la nostra geografia, i fora d'ella, he conegut personatges curiosos, intrigats i entregats a una tasca no per humil menys important; són gent que burxa en els arxius municipals o eclesiàstics buscant dades perdudes, o controla la meteorologia de la comarca, o col.lecciona monedes i eines i diaris, o arxiva, en un sens fi de fitxes mal girbades, tot el lèxic peculiar d'una subcomarca, o d'un ofici.

Tots ells són gent que ha cremat hores i hores — vetlles d'hivern, matinades d'estiu — cultivant la seva afició, la seva dèria. Gent guillada — que diuen els familiars — que tenen els prestatges d'estrafolaris armaris, plens de paperots i de pols, que ningú no pot tocar. La majoria de vegades són uns incompresos, i la seva obra acustuma a ser destruïda quan ells han mort. També més d'hora o més tard es destrueixen aquelles poesies de joventut, que potser realment no tenen un valor literari però sí un valor d'època. També van a parar el drapaire aquells aparells que construïa l'avi, invents del TBO, que no servien per a res. I les col.leccions de postals, i de fotografies, i de programes de festes, tot va a parar al cove, el dia que les noves generacions fan neteja general.

I a ben segur que no tot era bandejable.

Conten que el pare de l'Agustí Calvet — Gaziel — quan veia que el seu fill escrivia i escrivia sense parar, li deia: "No pot ser que tot siguin bestiesses! Alguna cosa acceptable deus escriure."

Jo també penso que no pot ser que tot allò que resta en l'anonimat sigui dolent. Que l'esforç d'aquesta tasca humil pot ser aprofitable.

Encoratjar les tasques humils i donar-hi publicitat. Que no tot quedi entre les quatre parets d'una cambra. Aquesta és la missió d'un Centre d'Estudis. Almenys així ho entenem els qui formem part del Centre d'Estudis Sinibald de Mas de Torredembarra. Per això, iniciem, avui, aquesta publicació, una col.lecció de reculls anuals de treballs que facin arribar a tothom les inquietuds dels Torrencs i dels qui estimen la Torre.

Ens agradaria que l'acceptéssiu amb tanta benevolença, com amb humilitat us l'oferim, per evitar que aquest esforç es perdi, per obrir una porta de comunicació amb el món exterior.